

UZASADNIENIE

Powód J. G. wystąpił o zasądzenie na jego rzecz od strony pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w S. kwoty 1 210 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 01 października 2013 roku do dnia zapłaty.

Na uzasadnienie swego żądania wskazał, że w dniu 29 czerwca 2013 roku doszło do uszkodzenia jego samochodu przez pojazd, którego ubezpieczycielem była strona pozwana. Podał, że pozwana Spółka uznała, iż doszło w tym przypadku do wystąpienia szkody całkowitej i poinformowała go o wysokości przyznanego odszkodowania. Następnie oświadczył, że pismem z dnia 21 lipca 2013 roku odwoła się od tej decyzji żądając podwyższenia przyznanego odszkodowania i zapowiedział, iż na czas naprawy od dnia 22 lipca 2013 roku wynajmie samochód zastępczy. Wskazał, że z takiego samochodu zastępczego korzystał od dnia 22 lipca 2013 roku do dnia 02 sierpnia 2013 roku i w dniu 12 sierpnia 2013 roku przesłał pozwanej Spółce kopię faktury wystawionej z tego tytułu na kwotę 1 210 zł. Podał, że strona pozwana odmówiła zwrotu tych kosztów powołując się na to, iż mógł on wynająć pojazd zastępczy tylko w okresie od dnia powzięcia informacji o szkodzie całkowitej czyli dnia 04 lipca 2013 roku do dnia 11 lipca 2013 roku. Stwierdził dodatkowo, że starał się ograniczyć rozmiar szkody, albowiem wynajął samochód zastępczy tylko na czas naprawy, kiedy był mu niezbędny.

W odpowiedzi na pozew z dnia 11 lutego 2014 roku, pozwana Spółka wniosła o oddalenie powództwa w całości.

Motywuując swoje stanowisko podała, że refundacja wydatków na wynajęcie samochodu zastępczego ma miejsce wówczas, gdy są to wydatki celowe i konieczne. Wskazała, że uzasadniony okres najmu takiego pojazdu obejmuje 3 dni oraz okres od dnia zgłoszenia szkody do dnia dokonania oględzin przez agenta i otrzymania dokumentu szczegółowo opisującego zakres koniecznych napraw lub informację o zakwalifikowaniu szkody jako całkowitej. Podkreśliła, że dodatkowo w przypadku szkody całkowitej przyjmuje się okres 7 dni na podjęcie decyzji przez poszkodowanego co do dalszych kroków, a dzień wypłaty odszkodowanie jest ostatecznym terminem zwrotu kosztów wynajęcia pojazdu zastępczego, o ile wypłata odszkodowania nastąpiła przed upływem tych okresów. Podała, że w tym przypadku powód w świetle tych zasad mógł uzyskać zwrot wydatków na wynajęcie pojazdu zastępczego jedynie za okres od dnia 29 czerwca 2013 roku do dnia 13 lipca 2013 roku. Zarzuciła również, że na poszkodowanym ciąży obowiązek zmniejszenia rozmiarów szkody.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Współwłaścicielami samochodu marki C. (...) o numerze rejestracyjnym (...) są M. G. i powód J. G..

Dowód: opis dowodu rejestracyjnego – akta szkody (...).

W czerwcu 2013 roku, samochód osobowy marki M. (...) o numerze rejestracyjnym (...), był objęty umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych zawartą ze stroną pozwaną (...) Spółką Akcyjną w S..

Fakt przyznany.

W dniu 29 czerwca 2013 roku, około godziny 15.40 w miejscowości S. przy posesji numer (...), D. T., kierujący opisanym powyżej samochodem marki M. (...), uderzył w zaparkowany samochód marki C. (...) o numerze rejestracyjnym (...).

W wyniku tegoż zdarzenia w tym ostatnim samochodzie uległy uszkodzeniu jego tylna część po lewej stronie oraz jego przednia część po prawej stronie.

Dowód: odpis zgłoszenia szkody komunikacyjnej - akta szkody (...),

odpis wspólnego oświadczenia z wypadku - akta szkody (...),

odpis oceny technicznej zakresu uszkodzeń - akta szkody (...).

W piśmie z dnia 05 lipca 2013 roku, pozwana Spółka poinformowała o tym, że naprawa samochodu marki C. (...) jest nieopłacalna i przyznała powodowi odszkodowanie z tego tytułu w kwocie 4 300 zł brutto.

Dowód: odpis pisma strony pozwanej do powoda z dnia 05 lipca 2013 roku - akta szkody (...).

Z kolei pismem z dnia 21 lipca 2013 roku powód odwołał się od tej decyzji kwestionując wysokość przyznanego odszkodowania i poinformował, że w dniu 22 lipca 2013 roku oddaje samochód do naprawy i będzie korzystał z wynajętego auta zastępczego.

Dowód: odpis pisma powoda do strony pozwanej z dnia 21 lipca 2013 roku - akta szkody (...).

W okresie od dnia 22 lipca 2013 roku do dnia 02 sierpnia 2013 roku powód wynajął samochód marki O. (...).

Za wynajęcie tego samochodu zapłacił 1 210 zł.

Dowód: faktura VAT nr (...) z dnia 12 sierpnia 2013 roku – k. 33.

Samochód zastępczy był mu niezbędny do przewożenia niepełnosprawnej żony oraz odwiedzania chorej matki. Powód nie mógł wówczas korzystać z innego samochodu.

W tym czasie uszkodzony pojazd powoda był naprawiany.

W piśmie z dnia 12 sierpnia 2013 roku, powód przedłożył stronie pozwanej kserokopię faktury wystawionej za wynajęcie tegoż samochodu oraz zażądał zwrotu poniesionych z tego tytułu kosztów.

Pismo to doręczono w dniu 20 sierpnia 2013 roku.

Dowód: odpis pisma powoda do strony pozwanej z dnia 21 lipca 2013 roku - akta szkody (...).

W piśmie z dnia 21 sierpnia 2013 roku, pozwana Spółka podwyższyła odszkodowania o kwotę 446 zł.

Dowód: odpis pisma strony pozwanej do powoda z dnia 21 sierpnia 2013 roku - akta szkody (...).

Sąd zważył, co następuje:

powództwo jest zasadne i podlega uwzględnieniu.

W niniejszej sprawie jest bezsporne, że w dniu 29 czerwca 2013 roku doszło do uszkodzenia pojazdu marki C. (...) o numerze rejestracyjnym (...). Żadnych wątpliwości nie budzi także okoliczność, iż zdarzenie to spowodował D. T., który najechał na wskazany pojazd w czasie, gdy był on zaparkowany. Wskazane fakty wynikają z dokumentów zgromadzonych w aktach szkody, a przy tym w żaden sposób nie były kwestionowane przez pozwaną Spółkę (k. 41 akt). W tych okolicznościach oczywistym jest stwierdzenie, że D. T. naruszając zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym, w sposób zawiniony doprowadził do tegoż wypadku, a tym samym dopuścił się czynu niedozwolonego (art. 436 § 1 k.c.). Nie podważała zresztą tego strona pozwana, która także nie kwestionowała, iż pojazd, którym kierował sprawca, był ubezpieczony u niej od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w okresie, w którym doszło do przedmiotowego zdarzenia (k. 41 akt). Wskazać zatem należy, że w taki samy zakresie jak sprawca szkody, na podstawie umowy ubezpieczenia, odpowiada za skutki tego zdarzenia ubezpieczyciel, czyli strona pozwana. Zgodnie bowiem z przepisem art. 822 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Odpowiedzialność

odszkodowawczą z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej regulują przepisy szczególne, a mianowicie Ustawa z dnia 22 marca 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003 roku, Nr 124, poz. 1152 z późn. zm.), zwana dalej „ustawą o ubezpieczeniach obowiązkowych”. Wedle przepisu art. 34 ust. 1 tej ustawy, z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Przepis art. 35 wskazanej ustawy stanowi z kolei, że tym ubezpieczeniem jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu, natomiast zgodnie z przepisem art. 36 ust. 1 zd. 1 tej ustawy odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej.

Powód w rozpoznawanej sprawie zgłosił żądanie zasądzenia na jego rzecz od strony pozwanej kwoty 1 210 zł tytułem zwrotu wydatków poniesionych na wynajęcie samochodu zastępczego.

W przypadku, gdy doszło do poniesienia przez poszkodowanego wydatków na uzyskanie pojazdu zastępczego w okresie remontu uszkodzonego pojazdu albo przez okres niezbędny do nabycia nowego pojazdu przyjmuje się, że są to wydatki poniesione w następstwie zdarzenia szkodzącego, które by nie powstały bez tego zdarzenia, prowadzące do wypadkowego zmniejszenia majątku poszkodowanego. Przeważa przy tym stanowisko, że muszą to być wydatki zmierzające do wyłączenia lub ograniczenia szkody i niewątpliwie są nimi koszty wynajmu pojazdu zastępczego w celu kontynuowania działalności gospodarczej lub zawodowej, ponieważ zapobiegają utracie określonych dochodów (art. 361 § 2 k.c.). Szkodę stanowią również konieczne wydatki związane ze zdarzeniem szkodzącym. Przy takim ujęciu, stratą w rozumieniu przepisu art. 361 § 2 k.c. są objęte także te wydatki, które służą ograniczeniu (wyłączeniu) negatywnych następstw majątkowych doznanych przez poszkodowanego w wyniku uszkodzenia (zniszczenia) pojazdu. Negatywnym następstwem majątkowym jest tu utrata możliwości korzystania z rzeczy, a więc utrata uprawnienia stanowiącego atrybut prawa własności. W takiej sytuacji poszkodowanemu przysługuje roszczenie o zwrot wydatków na najem pojazdu zastępczego nieprzeznaczonego do kontynuowania działalności gospodarczej lub zawodowej, można je bowiem uznać za stratę. Zwrotowi mogą podlegać jednak tylko wydatki rzeczywiście poniesione na taki najem. Należy jednocześnie podkreślić, że nie wszystkie takie wydatki pozostające w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym mogą być refundowane, gdyż istnieje obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów. Na dłużniku ciąży w związku z tym obowiązek zwrotu wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 roku, III CZP 5/11, OSNC 2012, nr 3, poz. 28).

W niniejszej sprawie nie ma wątpliwości, że uszkodzony pojazd powoda nie był wykorzystywany do prowadzenia działalności gospodarczej, jednakże był mu niezbędny do przewożenia niepełnosprawnej żony oraz odwiedzania chorej matki. Korzystanie więc przez niego w tych celach z samochodu zastępczego było w pełni uzasadnione i było związane z uszkodzeniem spornego samochodu. Należy z drugiej strony podkreślić, że powód ograniczył wydatki na ten cel i tym samym zakres szkody, albowiem wynajął pojazd zastępczy wyłącznie w okresie, w którym uszkodzony samochód był naprawiany, czego strona pozwana nie podważała. W związku z tym należało uznać, że wydatki powoda na wynajęcie samochodu zastępczego były w tym wypadku uzasadnione i celowe. Wszelkie natomiast wyliczenia strony pozwanej i ograniczenia czasowe przez nią wprowadzone co do zwrotu wydatków na najem pojazdu zastępczego nie mają żadnego uzasadnienia normatywnego i nie są wiążące. Nie ma także znaczenia, że pozwana Spółka przyjęła, iż w tym przypadku doszło do szkody całkowitej, albowiem nie pozbawiało to powoda uprawnienia do naprawy uszkodzonego samochodu (art. 363 § 1 k.c.). Z tych względów Sąd uznał, że zasadne jest żądanie zwrotu wydatków na wynajęcie pojazdu zastępczego w kwocie 1 210 zł i taką kwotę zasądził.

Sąd oddalił natomiast wniosek pozwanej Spółki o dopuszczenie dowodu z opinii pisemnej biegłego sądowego z zakresu rzeczoznawstwa samochodowego i szkód komunikacyjnych na okoliczność ustalenia technologicznie uzasadnionego czasu wyceny szkody i czasu uzasadniającego zakup nowego samochodu przez poszkodowanego, gdyż wskazane okoliczności, w świetle przedstawionych powyżej rozważań, nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

W pozwie powód wystąpił dodatkowo z żądaniem zasądzenia na jego rzecz odsetek ustawowych liczonych od kwoty odszkodowania od dnia 01 października 2013 roku do dnia zapłaty.

Podstawę prawną do sformułowania takiego żądania stanowią przepisy art. 481 k.c. Z przepisu § 1 tegoż artykułu wynika, bowiem, iż jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Odsetki za opóźnienie należą się, przeto, zarówno bez względu na szkodę poniesioną przez wierzyciela, jak i zawinienie okoliczności opóźnienia przez dłużnika (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 października 1994 roku, I CRN 121/94, OSNC 1995, nr 1, poz. 21). Należy przy tym wskazać, iż w świetle przepisów ustawy dłużnik opóźnia się z wykonaniem zobowiązania, gdy nie spełnia świadczenia w terminie oznaczonym w sposób dostateczny lub wynikający z właściwości zobowiązania. Aby dokładnie wyjaśnić wskazaną kwestię konieczne jest odwołanie się do pojęcia wymagalności. Roszczenie o spełnienie świadczenia jest wymagalne wówczas, gdy wierzyciel jest uprawniony do żądania spełnienia świadczenia. Dopóki roszczenie jest niewymagalne, nie zachodzi także opóźnienie, gdyż dłużnik nie jest zobowiązany do świadczenia. O dacie wymagalności decyduje natomiast treść stosunku obligacyjnego łączącego strony. W przypadku zobowiązań terminowych, jeśli dłużnik nie realizuje w terminie swych obowiązków wynikających z treści zobowiązania, opóźnia się ze spełnieniem świadczenia. W takim przypadku data wymagalności roszczenia stanowi jednocześnie datę, od której dłużnik opóźnia się ze świadczeniem. Z mocy przepisu art. 481 k.c. uzasadnia to roszczenie o odsetki. W przypadku z kolei zobowiązań bezterminowych opóźnienie nastąpi dopiero w przypadku niedostosowania się do wezwania wierzyciela żądającego spełnienia świadczenia, chyba, że obowiązek jego spełnienia wynika z właściwości zobowiązania (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 21 listopada 1995 roku, I ACr 592/95, OSA 1996, nr 10, poz. 48). Na koniec należy wskazać, iż na mocy przepisu art. 481 § 2 zd. 1 k.c. w sytuacji, gdy stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe.

Zgodnie, z art. 14 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni, licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Ustęp 2 tegoż artykułu stanowi natomiast, że w przypadku, gdyby wyjaśnienie w terminie, o którym mowa w ust. 1, okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania, okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, nie później jednak niż w terminie 90 dni od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie, chyba, że ustalenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania zależy od toczącego się postępowania karnego lub cywilnego. W terminie, o którym mowa w ust. 1, zakład ubezpieczeń zawiadamia na piśmie uprawnionego o przyczynach niemożności zaspokojenia jego roszczeń w całości lub w części, jak również o przypuszczalnym terminie zajęcia ostatecznego stanowiska względem roszczeń uprawnionego, a także wypłaca bezsporną część odszkodowania. W terminie, o którym mowa w ust. 1, zakład ubezpieczeń zawiadamia na piśmie uprawnionego o przyczynach niemożności zaspokojenia jego roszczeń w całości lub w części, jak również o przypuszczalnym terminie zajęcia ostatecznego stanowiska względem roszczeń uprawnionego, a także wypłaca bezsporną część odszkodowania. W świetle opisanych regulacji prawnych należało przyjąć, że świadczenie z tytułu naprawienia szkody dochodzone od zakładu ubezpieczeń jest świadczeniem terminowym.

Wedle tych przepisów zakład ubezpieczeń jest obowiązany wypłacić zadośćuczynienie w terminie 30 dni od dnia zawiadomienia o szkodzie, a w późniejszym terminie tylko wówczas, gdy nie jest w stanie wcześniej wyjaśnić okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania.

W rozpoznawanej sprawie pozwana Spółka nie udowodniła, że istniały przeszkody uniemożliwiające wyjaśnienia w ciągu 30 dni okoliczności koniecznych do ustalenia jej odpowiedzialności albo wysokości świadczenia należnego

powodowi, pomimo działań podejmowanych ze szczególną starannością (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2011 roku, V CSK 38/11, LEX nr 1129170; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 2009 roku, II CSK 257/09, LEX nr 551104). Tym samym powinna spełnić świadczenia przysługujące powodowi w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie.

Nie ulega wątpliwości, że powód zażądał od strony pozwanej zwrotu kosztów wynajęcia samochodu zastępczego w dniu 20 sierpnia 2013 roku. Tym samym opóźniła się ona z zapłatą na rzecz powoda odszkodowania z tego tytułu, gdyż powinna je wypłacić do dnia 19 września 2013 roku. Od dnia następującego po tej dacie należały się więc powodowi odsetki ustawowe. Należy jednak podkreślić, że Sąd jest związany żądaniem pozwu (art. 321 § 1 k.p.c.), a powód zażądał zasądzenia odsetek ustawowych od dnia 01 października 2013 roku. Z tego powodu, Sąd był obowiązany zasądzić odsetki ustawowe od tegoż dnia, chociaż powód, jak wskazano powyżej, mógł ich żądać także za okres wcześniejszy.

Wobec powyższego, w oparciu o powołane przepisy, Sąd orzekł jak w punkcie I wyroku.

Zgodnie z przepisami art. 98 § 2 zd. 1 k.p.c., do niezbędnych kosztów procesu prowadzonego przez stronę osobiście lub przez pełnomocnika, który nie jest adwokatem, radcą prawnym lub rzecznikiem patentowym, zalicza się poniesione przez nią koszty sądowe, koszty przejazdów do sądu strony lub jej pełnomocnika oraz równowartość zarobku utraconego wskutek stawiennictwa w sądzie.

W świetle wskazanych przepisów do kosztów procesu poniesionych przez powoda należało zaliczyć jedynie opłatę od pozwu w kwocie 61 zł (k. 2 i 36 akt).

Wedle natomiast przepisu art. 98 § 1 k.p.c., strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).

W związku z tym, że strona pozwana przegrała w całości niniejszy proces należało obciążyć ją w całości kosztami procesu poniesionymi przez powoda.

Z tych względów, na podstawie cytowanych przepisów, Sąd orzekł jak w punkcie II sentencji.